

AUTORSKÉ PRÁVA NA HRY SÚ VYHRADENÉ. ŽIADEN TEXT NESMIE BYŤ POUŽITÝ NA ĎALŠIE ŠÍRENIE BEZ PREDCHÁDZAJÚCEHO PÍ SOMNÉHO SÚHLASU AUTORA.

All right reserved.

Vynechali sme niektoré strany a v prípade, že chcete s textom pracovať a ďalej ho šíriť, ozvite sa nám, prosím mailom: tichoaspol@gmail.com. Ďakujeme za pochopenie.

Jana Juráňová

Tajomstvá Trúdy H.

Osoby

Trúda, vydatá Hamletová, vek asi päťdesiatpäť rokov

Duch starého Hama, vysoký, urastený, zostarnutý fešák, asi šesťdesiatročný

Klaudo, malý, tučný, plešatý, s pivným bruchom a podbradkom, veľmi komunikatívny, asi päťdesiatpäťročný

Hamík, tridsiatnik

Ofinka, tridsiatnička

1. výstup

Trúda sedí na okraji vane v malej kúpeľni vo svojom panelákovom byte. Je schúlená a trasie sa. Telefón v predizbe vyzvára.

Trúda: Prečo nevolá na mobil? Nevyleziem odtiaľto. Nevyleziem! Ako si môže byť taký istý, že som doma? To ma špehuje, alebo čo?

Po chvíli telefón v predizbe prestane zvonit'.

No konečne. Dokedy tu budem musieť trčať? Je mi zima. Nie, je mi horúco. Nie, behá mi mráz po chrbte. Čo to bolo? Čo to len mohlo byť? Duch? Prízrak? Alebo mám vidiny?

Vzápätí jej zazvoní mobil vo vrecku zástery, ktorú nosí len doma. Vyberie mobil trasúcimi sa rukami, mobil jej spadne, prestane zvonit'. Zúfalo vyťukáva číslo.

Trúda: Klaudo? To si bol ty? Nestihla som zdvihnúť...

Klaudov hlas: Trúdička? Čo je s tebou? Nie si doma?

Trúda: Som doma.

Klaudov hlas: Tak prečo nedvíhaš telefón?

Trúda: Ále, nestihla som dobehnúť... Bola som na balkóne. Čo si chcel?

Klaudov hlas: Dost' dlho som to nechal vyzvárať. Máš tam niekoho?

Trúda (vystrašene): Koho tu mám mať? Nieкто by tu mal byť?

Pauza.

Klaudov hlas: Koho by si tam mala mať? Syna? Susedu? Čo ja viem? *Pauza.* Máš sa?

Trúda: Mám sa. Sprchovala som sa, nepočula som zvonenie. Deje sa niečo?

Klaudov hlas: Nič sa nedeje, nič mimoriadne. Sprchovala si sa na balkóne? No, si nejaká zmätená, duša moja, ale to sa môže stať každému. Len som sa chcel spýtať, dušička moja, či si sa už rozhodla. Vieš, v tej našej veci.

Trúda: Klauduško, preboha ťa prosím, netlač na mňa. Vieš, že to nemám ľahké.

Klaudov hlas: Ved' ja netlačím, duša moja. Čo by som tlačil. Len sa pýtam, dokedy mám čakať. Nič viac. Len sa pýtam. Lebo podľa mňa času bolo už dost'. Ale ako myslíš.

Trúda: Vydrž, prosím ťa. Vydrž, zlatko. Nič nám neujde. Nemusíme sa nikam ponáhľať. A vieš predsa, že musím brať ohľad na syna.

Klaudov hlas: Tvoj syn je dospelý, nie? Tak aké ohľady?

Trúda: Krv nie je voda.

Klaudov hlas: Aká voda! Aká krv! Čo to pletieš? Si jeho matka. To u neho nemáš žiadne slovo? Nemusíš mu hneď prikazovať alebo nanucovať. Ale mal by brať do úvahy tvoje názory. Prídem, porozprávame sa. Hneď som u teba.

Trúda: Som unavená, radšej keby si nechodil...

Zvuk prerušeného tónu. Aké moje názory? Mám Hamkovi predostrieť názory, ktoré nie sú moje, ale tvoje? Ako medzi mlynskými kameňmi. Ten Klaudo, stále mi niečo vnucuje. Ženiť sa chce, cap starý. Ide mu len a len o to dedičstvo. A ja mám hrať sprostú, akože to neviem, a mám sa pominúť od šťastia, že si ma chce vziať. Nebolo by mi lepšie samej? Ved' som sama. Čo keby som takto zostala – ako vdova? Navždy. Vdova. Aké zvláštne slovo.

Klaudo už určite vytrielil sem. Koľko času mu asi tak zaberie, kým sa dostane zo svojej vilovej štvrte sem, na sídlisko? Keď mi volal, mal trochu vypité. Asi pôjde taxíkom.

V poslednej dobe má stále trochu vypité. Trochu, nie veľa.

V priebehu tohto monológu sa Trúda neuroticky kýva z boka na bok a potom dopredu a dozadu na okraji vane ako opustené dieťa.

Trúda, vzchop sa. Trúda, vzchop sa. Trúda, vzchop sa. Och, keby som len dokázala vyliezť z tejto trápnej kúpeľne. Skúsím sa nejako prekonať, vyleziem odtiaľto, prezlečiem sa. Položím na stôl fľašu červeného a opražené mandle.

Keby to mohlo byť ako za starých čias, keď muž mával tie dlhé služby, to boli časy. Všetko bolo jasné. Bola som šťastne vydatá. Najlepšie bolo, keď bol môj starý - Hamo aj cez víkend na služobke. To boli časy. Klaudo bol poruke, keď bolo treba, ale do života sa mi nepletol. Chuťovka. Ideál. Od starého som mala zväčša pokoj, Hamík bol ešte len chlapec, poslúchal na slovo. Potom trochu vyrástol a odišiel na internát. Akí sme si vtedy boli vzácní! Ako sa len tešil domov. Na mamičku. Hamík, môj sladký chlapček. Stratený vo veľkom svete. Prišiel, vyobjímali sme sa, napiekla som, navarila, všetko pojedol a po troch dňoch sa už tešil, že ide preč. Veľký Hamo hovoril, že ho rozmaznávam. Možno aj trochu žiarlil. Všetko bolo také jednoduché a také primerané, také patričné. Áno, patričné. A smrť veľkého Hama – môjho muža všetko rozhádzala. Ani kameň na kameni nezostal. Áno, smrť je veľký zásah do života. Asi najväčší. *Vzdychá, zamyslí sa.* Ale aj tak...

Zvonenie telefónu v predizbe.

Bože, kto to je? Nejdem tam.

Zvonenie utíchne. Zazvoní jej mobil vo vrecku.

Trúda: To si zasa ty, Klaudo? Čo je?

Klaudov hlas: Už idem. Prečo nedvíhaš? Idem. Čakaj ma.

Trúda (*zloží telefón, monológ*): No jasné, už sa neviem dočkať. Čím je starší, tým viac mi lezie na nervy. Ale aj tak dobre, že mi zavolať. Možno som sa mu mohla hneď ozvať, hneď, ako sa to objavilo... to strašidlo. Bol by prišiel už skôr.

Ten duch, bože, ten duch! Čo to bolo? Bol to naozaj Hamo, môj muž? Bol to jeho duch? Čo odo mňa chce? A prečo sa mi zjavil? Čo to bolo? Zlé svedomie? Ale prečo? Veď som nič také... Možno je to normálne. Taký obyčajný strach po smrti blízkeho... Ale, doriti, akého blízkeho? No, možno moje podvedomie mi hovorí... čo mi hovorí? Že bol blízky, aj keď si to nemyslím? Alebo sa mi to len zdalo?

Brr, aký je ten okraj vane studený, zadok mám stuhnutý, prechladnem tu. Mala by som si podložiť uterák. Tu sa nedá sedieť. Budú ma bolieť kríže, ľadviny, och, fuj, božemôj, čo som komu urobila...

Či ten Klaudo vôbec príde. O chvíľu znovu zavolá, že už ide, a zaspí doma na gauči s fľašou piva v ruke.

Pomaly vstáva, pozrie sa do zrkadla.

No ja ale vyzerám. Fuj. Čo ak sa mi ten duch zjaví aj v zrkadle? Šibe mi. Musím sa ukludniť. Mohla by som si prefarbiť vlasy... ale to je na dlho. Urobím si pleťovú masku? Prejde mi čas... Pod bradou mi ovísa koža. A to odkedy, preboha? Že by to bolo z toho šoku? No ďakujem pekne, na to sa nebudem pozeráť. Ale ostatní to aj tak vidia... povraciam sa. Kašlem na to. Nemôžem ani zhasnúť. Lebo – po tme – a ten duch? Keby teraz vypadla elektrina, tak ja končím, je po mne. Nesmiem na to myslieť.

Ak Klaudo nepríde, budem musieť vydržať v kúpeľni do rána. Ale potom, za denného svetla, skontrolujem celý byt. A poriadne. Vezmem si mop a budem ním štuchať do všetkých kútov.

Mokrý mop... keby som mala svätenú vodu, tak ho namočím do svätenej vody, ale kde by som ju vzala.

A teraz sa ani nepohnem.

A má vôbec Klaudo kľúče? Nenechala som ich vo dverách? Aj tak budem musieť prejsť po chodbe a otvoriť mu.

Trúda sa nad'alej trasie na okraji vane, nevedno či od strachu alebo od zimy. Zazvoní zvonček. Pomaly vstane, opiera sa o veraje. Pomaly prejde po tmavej strane bytu. Z druhej strany vedľa nej krížom, šikmo, ako keby po uhlopriečke prechádza postava muža v slávnostnej uniforme. Muž má smrteľne bielu tvár. Prejde popri Trúde, ktorá sa na postavu uhranuto díva s otvorenými ústami, drží sa za srdce, akoby mala omdlieť. Načiahne ruky, ako keby sa chcela brániť. Postava sa usmeje, priblíži sa k nej, možno si myslí, že Trúda k nemu načahuje ruky, aby ho objala. Trúda skríkne, začne hystericky jačať. Postava sa za ňou obzrie a zájde, môže sa zdať, že ten muž prešiel cez stenu.

Búchanie na dvere.

Klaudov hlas: Čo sa deje?! Trúda! Otvor mi, máš tam zdnu kľúče!

Trúda sa odpotáca k dverám a otvorí. Klaudo, mierne pod parou, vojde dnu.

Klaudo: Prečo vrieskaš? Stalo sa niečo?

Trúda: Vrieskala som? To sa ti asi zdalo. Trochu som nevyspatá. Pod' ďalej.

2. výstup

Klaudo a Trúda sedia na pohovke v obývačke.

Klaudo (*trochu pod parou, na pomedzí roztomilej spoločenskej špičky a stavu, keď by mohol náhle upadnúť do tvrdého spánku*): Ty moja Trúdička, ja si tak myslím, že je to hotová vec.

My dvaja sa vezmeme, a basta.

5 STRANA VYŇATÁ!

Trúda: Mal oblečenú svoju slávnostnú uniformu a tvár mal celkom bielu. Mal tú svoju slávnostnú uniformu. Mal tú svoju... Až sa bojím pozrieť, či tá uniforma ešte visí v skrini. Čo ak tam nie je? Ešte teraz mi je zima od strachu, keď na to pomyslím.

Klaudo (*dopíja víno, potom vstane*): Idem na vecko. Potom mi to dopovieš.

Trúda (*pokračuje ako v snách*): V čom som ho to vlastne dala pochovať? Neviem si spomenúť. Ako to vlastne bolo? Hamík viezol šaty do márníce, aby ho tam obliekli. Ja som s ním nešla, lebo som nevládala. Čo to tam ten Hamík niesol? Bola to uniforma? Bola to tá uniforma, v ktorej ma prišiel dnes večer strašiť? Alebo to bola iná uniforma? Alebo to nebola uniforma? Už viem, áno. Nepochovali sme ho v uniforme. Zdalo sa mi to také... hm, ako keby padol v boji. Veď bol už pár rokov na dôchodku. Áno, tak to bolo. Hamík chcel, aby sme otca pochovali v uniforme, ale potom sme si to obaja rozmysleli. Aby to nevyzeralo priveľmi oficiálne. Hoci, napokon mu na tom pohrebe aj salvy vystrelili, ako by to bolo pochovať vojaka bez takej pocty. No aj tie salvy boli len také úbohé. Aj kolegovia sú už všetci na dôchodku.

V truhle mal na sebe civilný oblek. Ani ten už dlho nenasil, bol mu trochu malý. V pohrebnej službe mu museli na chrbte rozstrihnúť sako. Ale spredu to nebolo vidieť. A inak mu to svedčalo. Vždy bol fešák. Keď umrel, bol zrazu taký akýsi ľudskejší. Krotký. Taký zmierený. Ležal tam tak bezmocne, ani pohnúť sa nemohol, áno, zmierený... Až mi ho prišlo ľúto. Tuším prvý raz v živote mi ho prišlo ľúto.

Zvuk splachovania, vodovod, plesknutie dverí.

Možno sa hnevá, že som ho nedala pochovať v uniforme, v jeho slávnostnej uniforme, ktorú mal na sebe, keď mu udelili to vyznamenanie. Je možné, že sa preto hnevá?

Klaudo: No. Takže myslím, že nemáme na čo čakať. Mali by sme sa pohovárať o termíne sobáša. A ako to usporiadame. Myslím, že komorná svadba by bola lepšia, ale zase... taký veľký žúr by možno tiež nebol na zahodenie. Čo povieš, Trúdička moja?

Trúda: Klaudo, daj mi s tým pokoj. Načo svadba? Nestačí ti, že môžeš prísť, kedy chceš? Ja teraz na také veci nemám ani pomyslenie. Čo stále zapáraš. Daj už pokoj!

Klaudo: Dobre, vidím, že si nervózna. Povieme si to inokedy. Ale rozmýšľaj nad tým. Oficiálne ťa žiadam o ruku. Preto som prišiel. Ešte som ti to nepovedal? Dnes večer som ti to ešte nepovedal? Nemôžeš ma odmietnuť, starého priateľa. Toľko sme toho už spolu prežili. No tak, moja...

Trúda: Hamík niečo tuší. Nepáči sa mu to. Tvárim sa pred ním, že sem chodíš ako môj švagor, jeho ujo... že mi pomáhaš znášať tú ťažkú životnú situáciu... on mi v tom veľmi nemôže pomôcť, má dosť svojich starostí. Na otcovi veľmi lipol. Nemôžem mu to urobiť. Bol to jeho veľký vzor... Možno preto, že bol tak málo doma, ja neviem. Ale v každom prípade...

Klaudo: Chudák, môj brat. Chápem, je to pre vás ťažké, teda pre nás všetkých je to ťažké. Nebol ešte taký starý, aby musel umrieť, to nie. No ale umrel, a s tým sa už nedá nič robiť. Treba sa s tým vyrovnáť. Život ide ďalej, nemôžeme si s ním ľahnúť do hrobu...

Trúda: Do akého hrobu. Ešte nie je pochovaný. Urna je na balkóne... Bože! Áno. Už viem. Uráža ho to. To preto sem chodí! Lebo on je vlastne tu! Ó, bože, musím s tým niečo... *Vstane a začne nervózne pobehovať po byte.* Mŕtvy v dome, to nie je dobre...

Klaudo: Trúdička, sadni si. Môj brat je mŕtvy, nechaj ho na pokoji. Ja som tu pri tebe. Chudák, musel byť prepracovaný, keď tak náhle dostal infarkt. Služba vlasti, to nie je žiadna sranda. Keby si viac užíval života, nemuselo sa mu to stať. Mohol si ešte požiť na dôchodku. Bol by som mu s tým zdedeným kaštielom pomohol.

Do miestnosti vojde muž v uniforme, ten istý, ktorý predtým strašil Trúdu. Muž si sadne do fotela, ako keby patril do spoločnosti, a počíva Klauda. Občas pokyvka hlavou, potom sa zamračí, a zas sa usmeje. Zloží si z hlavy vojenskú čiapku a uhladí si pod ňou vlasy. Trúda sa na neho vyjavene díva, Klaudo ho nevidí, reční ďalej, muž v uniforme prikyvuje alebo nesúhlasne krúti hlavou.

Trúda *(ako uhrnutá sa díva na muža v uniforme, akoby to hovorila jemu):* Hamík nesúhlasí s podnikaním v kaštieli. Nesúhlasí ani s tým, aby sme sa my dvaja vzali. Vraj je to priskoro a ani sa to nehodí. Hamík nesúhlasí vôbec s ničím.

Klaudo: Preboha, Trúdi, veď sa nemôžeš nechať takto obmedzovať nejakým zasranom. No dobre, Hamo už má tridsať. Má svoj život, nech si ho v pokoji žije a nám nech dá pokoj.

Najmä tebe nech dá pokoj. Ty máš predsa svoj život. Otec mu zomrel, s tým sa nedá nič robiť. A prečo by si ty mala zostať sama? Zato že som jeho strýko? No tak bože, nech sa nepototo... je dospelý. Čo z toho robí takú kovbojku.

Trúda: Hamík má s kaštieľom svoje plány.

Klaudo: Hamík? Má plány? S kaštieľom? Aké plány? Prečo má plány? A prečo s kaštieľom? Toto zas čo má byť? Plány máme my dvaja, nie?

Trúda (*stále sa vyjavene díva na muža v uniforme, potom sa napriami a hovorí akoby provokatívne smerom k duchovi*): Chce zachovať pamiatku svojho otca. Vieš, že starý Hamo chcel v kaštieli vybudovať múzeum zbraní. To predsa vieš. On, ako starý vojak, chcel ľuďom priblížiť... a ja vlastne ani neviem, čo im to chcel priblížiť. A prečo im to chcel priblížiť... Mne o tom veľmi nerozprával, ale Hamík o tom vie všetko. Takže Hamík ako jeho syn zdedí polovicu kaštieľa. Povedal mi, že by chcel v kaštieli vybudovať to múzeum zbraní, aby skrátka mohol uskutočniť sen svojho otca. Povedal mi, že ma vyplatí. Aby som s tým nemusela mať starosti. Povedal mi, že o všetko sa postará sám. Môžem si to ešte rozmyslieť. Povedal mi, že je aj druhá možnosť – nevyplatí ma a budem sa na jeho plánoch podieľať spolu s ním. Budem mu pomáhať... v podnikaní... pomáhať mu zachovať pamiatku jeho otca...

Klaudo: Trúda, preboha neblázni. Prestaň. Čo to melieš! To nemôžeme dopustiť. Hádám ešte máš u vlastného syna nejaké slovo. Múzeum zbraní je absolútne nelukratívne. Zato hotel, reštaurácia, možno nejaká tá thajská masáž, a prečo nie aj erotické služby, to je zlatá baňa pre celú rodinu! Hamíkovi sa tiež ujde. Neukrátíme ho. Povedz mu, nech neblaznie s múzeom. Kto tam bude chodiť?

Duch sa smutne zdvihne a znovu sa vytratí.

Trúda (*trochu pokojnejšie*): Dobre vieš, že Hamík je idealista. Nesúhlasil by s tým. Len som mu to nadškrtla a už zúril. Chce pokračovať v jeho... no skrátka, chce dokončiť, čo si zaumienil jeho otec. Hamík si myslí, že ostal otcovi niečo dlžen. Tak málo sa stýkali... Keď bol Hamík chlapec, Hamo často cestoval. Nejakto tak vyšlo... Hamík sa v ňom vidí. Ani

neviem... Vraj si v tom múzeu uctí... svojho otca... skvelého človeka... ktorého nám osud vzal tak zavčasu...

Klaudo: Toho starého militanta? Môjho brata? Ten nevedel nič iné, len sa predvádzať v uniforme. Za starého režimu sa vyžíval vo vojenských prehliadkach, liezol do zadku svojim nadriadeným, len aby ho povýšili, bohvie, či aj neudával... vidíš? Možno udával mňa. A čo ak je na tých zoznamoch? Ale to je jedno. A potom sa z neho zrazu stal demokrat – poseriem sa z toho. A akurát on musel zdediť takú historickú pamiatku! Ešteže už...

Postava v uniforme sa znovu objaví v miestnosti. Trúda vykriekne, zbledne, zakryje si tvár rukami.

Klaudo: Čo ti je? Vyzeráš ako mátoha. Chceš pohár vody? Alebo vieš čo, nalejme si whisky. Máš tu nejakú whisky?

Trúda: Videl si to?

Klaudo: Čo? Vidím, že si bledá ako stena.

Postava stojí za kreslom, v ktorom sedí Klaudo – oproti Trúde.

Trúda (*díva sa na postavu s vytreštenými očami, potom sa nadýchne a povie trochu provokatívne, no trasľavým hlasom*): Hamík aj tak neverí, že jeho otec zomrel na infarkt.

Hovoril mi, že mu je otcova smrť podozrivá. Taká nezvyčajná.

Klaudo: Ale prosím ťa, je to precitlivený zasran. No dobre, dobre, nič som nepovedal, viem, že si na neho zaťažená. Je to tvoj jediný syn. Chápeš to. Ale v pitevnej správe to bolo jasne napísané. Dozrel som na to. Mám tam známeho, toho... poznáš ho, ale prečo o tom hovoríme? Vieš, to je genetika, aj starý gróf, Hamov skutočný otec, no, toho tiež kleplo. A Hamík by si mal už pomaly dávať pozor...

Trúda: Ja, ja... idem na záchod. Prepáč, musím.

Klaudo: Dobre, veď zakazujem ti, alebo čo? Prečo si taká hysterická?

Trúda vyjde von z miestnosti.

Počas nasledujúceho monológu Klaudo sedí v kresle. Starý Hamo najprv stojí za kreslom, potom začne chodiť hore-dolu po miestnosti najprv uvoľnene, neskôr vojenským krokom, ruky za chrbtom, občas sa zastaví a pokyvka hlavou alebo ňou nesúhlasne pokrúti.

Klaudo: Nevieam, prečo bol ku mne osud taký krutý, že kaštieľ zdedil len on, ten môj starší brat. No ale, čo už. Život nám vždy pripraví nejaké prekvapenie. Brat. Polovičný brat. Otec umrel bez toho, aby sa dozvedel, že Hamo nie je jeho syn. Ako to tá moja matka dokázala tak dlho utajiť? Všetci sa vždy čudovali, že sa tak málo podobáme. Ženy sú potvory. No ale, kto by sa vítal v starých veciach.

Kedy to vlastne vyšlo najavo? Už sme boli dospelí. Už nás to neranilo, ani jeho, ani mňa. Žiadne veľké emócie, iba začudovanie. Hm. Kto by už nadával starej žene pred smrťou? A potom vyšlo najavo, že Hamo bude dedič. Po svojom skutočnom otcovi. Len Hamo. A keď zomrel, dedí po ňom jeho syn a žena. Majetok sa dedením tak odporne rozdeľuje – niekedy. Ale človek sa musí vyrovnáť s realitou.

Ani vo sne by mi nenapadlo, že tá stará barabizňa, tie ošarpané kasárne za mestom, čo boli kedysi dávno starou vojenskou pevnosťou, budú raz patriť môjmu bratovi. Je to celé spustnuté. A ešte aj ten park... vyrúbeme ho? Urobíme tam golfové ihrisko? Uvidíme. Škoda, že matka nemala mňa s tým starým somárom, s tým grófom. Prečo ja musím mať v živote vždy smolu. Prečo ja musím byť dečko počestne počaté, narodené v oficiálnom zväzku. Mne nikdy nič nespadlo len tak z neba do huby. A teraz ešte aj Trúda začína robiť drahoty.

Trúda (*vojde do miestnosti, sadne si na pohovku oproti Klaudovi a spustí*): Hamík tvrdí, že jeho otca niekto otrávil.

Klaudo: Prečo ma mučíš, Trúda? Ako by ho mohol niekto otráviť? Kedy by to stihol? Kto by na tom mal záujem? Mám byť protivný – kto iný okrem teba a tvojho syna po ňom dedil? Prestaň tárať. Hamo má asi stihomam. Čo mu to vôbec zišlo na um?

Trúda: Tvrdí to. Nechce sa mu veriť, že by jeho otec mohol len tak z ničoho nič dostať infarkt.

Klaudo: Hamo je dečko. Ako inak človek dostane infarkt? Len z ničoho nič. Nepočúvaj ho. A upokoj sa. Chápem, umrel ti manžel, napokon, mne to bol brat, no ale... Radšej sa porozprávajme o nás dvoch. Prečo si taká čudná? Prečo ma v poslednom čase stále odmietaš? Prečo sa za mňa nechceš vydať? Koľké roky už spolu...

Postava hrozivo vstane.

Trúda: Prestaň!

Klaudo: Čo ti je, sme tu sami. To sa už nemôžeme ani porozprávať? Hádam ťa ten tvoj podarený synček nedal odpočúvať.

Trúda (*úpenlivo*): Klaudo... Prestaň. Bud' chvíľu ticho. Hádam to pominie...

Klaudo: Mladý Hamo sa niekam chystá? Aj so ženou? To by nebolo zlé. Hovorila si, že sa chce venovať kaštieľu. Nechceš predsa prísť aj o syna. Mal by byť rozumnejší a dohovoriť sa so mnou po dobrom. Keď sa mu niečo náhodou stane, aj tak bude z múzea ťfí - nič.

Trúda: Čo to hovoríš? Ešte som tu ja. Hamíkovi neublížiš. Hamík je moje všetko.

Klaudo: A kto hovorí, že mu idem ubližovať? Je mi ako vlastný. Lenže Trúda, zamysli sa. Kde je teraz to tvoje všetko? Kašle na teba.

Trúda: Ako to môžeš povedať. Hamík má svoj život a ja som rada, že si ho žije naplno... A ty už bud' chvíľu ticho. A určite príde.

Klaudo: Nejako čudne sa správaš. Ako keby si mala vidiny. Vždy si bola duševne labilná. Vieš, ja by som ťa rozhodne nechcel dať zbaviť svojprávnosti, lebo ty, keď chceš, tak si jedna racionálna žena so zdravým úsudkom, vieš, kde je sever, čo je dobré a čo je lepšie, a tak. Neviem, prečo teraz tak vystrájaš. Takúto ťa nepoznám. Poldo by ti mohol predpísať nejaké sedatíva alebo čo. Si hysterická, vyskakuješ tu na mňa, oči má vytreštené, ako keby si mala vidiny... Nepáči sa mi to. Vo svojom vlastnom záujme by si sa mala prestať správať nevypočítateľne.

Postava ducha v uniforme vstane a blíži sa ku Trúde, načahuje sa za ňou, usmieva sa, akoby ju chcel ochrániť. Trúda zvrieskne, vrhne sa na Klauda. Klaudo nechápe, či to má byť útok, alebo sa mu vrhá do náručia. Spadne z gauča, udrie si kríže, začne nadávať.

Klaudo: Trúda, ja ťa naozaj nechám zavrieť do blázinca. Au, môj zadok. Čo robíš? Šibe ti? Čo to stváraš? Skoro si ma zabila.

Postava smutne odchádza, čiapku si zloží z hlavy, prehrabne si vlasy. Trúda zostane sedieť celkom strnulo, s otvorenými ústami. Klaudo sa zbiera zo zeme.

Trúda (*ešte vždy strnulo a s rozšírenými očami*): Nemala som to robiť. Bol to dobrý človek. Trochu nudný, trochu panovačný, ako vojak. Všetko muselo byť po jeho, ale inak bol dobrý. Ideálny muž.

Klaudo: Trúda, tebe šibe. Mám ťa plné zuby. Aký ideálny muž? Čo si zabudla, aký bol? Keby mohol, tak rozpúta tretiu svetovú vojnu len preto, že sa vyžíval v boji. Kradol malému Hamovi najprv detské pištole a neskôr bojové hry na počítači. Aký ideálny muž? Ved' raz na teba mieril pištoľou len preto, že si s ním nesúhlasila. A keď padol režim, pašoval zbrane. Uznávam, že to bola jedna z mála rozumných vecí, ktoré v živote robil. V armáde bol bordel, všeličo sa mu prepieklo. Hamo nikdy nemal mieru. Nemuseli ho prichytiť, keby nebol taký nenásytný. A nezabúdaj, v čom všetkom bol zamontovaný. Nikto nevie, koľko ľudí mal na svedomí... Prestaň už vystrájať. Si ako posadnutá. Nepoznávam ťa. Boli sme predsa dohodnutí. Tak čo stváraš? Čo to tu stváraš?

Trúda: Bude ma prenasledovať do smrti. Nezbavím sa ho. Bol mojím mužom, nemala som to robiť.

Klaudo: Nebudem to počúvať.

Trúda: Akí sme si boli vzácní, keď sa vrátil domov. Mali sme také sviatočné manželstvo. O rodinu dbal, príkladne sa staral, mal ma rád. Do ničoho ma nenútil, nie ako ty... *Rozplače sa*. A syna miloval. Keby vedel...

Klaudo vstane, odíde, buchne dverami.

Trúda: Neodchádzaj, Klaudík, prosím ťa, čo tu budem bez teba sama robiť? Ja tu sama nevydržím. Vráť sa.

Priskočí k oknu.

On naozaj odchádza! Preboha! Klaudo! Nenechávaj ma tu!

Otvorí okno, kričí von oknom.

Klaudóó! Je preč.

V izbe sa zjaví postava v uniforme, smutne sa usmieva.

Trúda: Pomóóóó!

Postava zmizne. Trúda spadne na zem a plače.

3. výstup – ďalší deň ráno

Hamík: Mama, si doma?

Trúda: Neviem.

Hamík: Dala by si, prosím ťa, chvíľu pozor na Ofinku?

Trúda: Čo sa jej stalo? Stalo sa jej niečo? Alebo len ako vždy?

Hamík: Vieš, aká je precitlivelá. Tu neďaleko na križovatke jej zhasol motor. No, to naše staré auto... Kým neviem, koľko budem musieť investovať do kaštieľa, nechcem kupovať nové, veď vieš. Takže tam zostala trčať a šoféri na ňu začali trúbiť, poznáš ju. Chuderka, vzala si to k srdcu. Vystúpila z auta a ľahla si na vozovku, že nech ju zabijú, keď im tak vadí. Poznáš ju.

Trúda: Čo? A to prečo?

Hamík: A oni, debili, namiesto toho, aby jej to auto pomohli odtiahnuť alebo nejako spojzdniť, tak ju tam nechali ležať, trúbili, ukazovali si na čelo, obchádzali ju, jeden jej vrah prešiel po ruke. To je dnes svet. Žiadna morálka. Tak je z toho hotová.

Trúda: Preboha, ale prečo si tam ľahla?

Hamík: Vieš, aká je sebakritická. Namýšľa si, že všetko je jej vina. Je o tom presvedčená. Jednoducho nechcela zavádzať.

Trúda: Ľahla si na cestu, aby nezavádzala?

Hamík: No, fakt je, že toto zatiaľ ešte neurobila. Neviem. Budem sa jej musieť viac venovať. Má utkvélú predstavu, že zavadzia, že nemá na svete čo hľadať. A keď na ňu niekto zatrúbi, tak je presvedčená, že právom. No a keď na ňu trúbili viacerí, tak si sebakriticky ľahla na zem, nech ju zabijú, keď prekáža.

Trúda: Počuj, tá Ofela...

Hamík: Mami, nehovor jej Ofela. Nemôže za to, aká je. Milujem ju, je to stále moja žena Ofinka.

Trúda: A ako dlho tam Ofinka ležala?

Hamík: Asi niekto zavolať policajtov a sanitku. Sanitka prišla skôr. Chceli ju odviezť, ale potom u nej našli mobil, zavolali na jediné číslo, ktoré tam mala, to som bol ja, tak som pre ňu prišiel. Bolo to tu blízko. Tak som ju dovezol sem, nech si oddýchne. Nepočula si ani otvárať dvere, tak som ju rýchlo uložil na tvoju posteľ...

Trúda: Zbláznil si sa, takú zafúľanú?

Hamík: Aj ja som si zašpinil sako a ruky a čo?! Je to moja žena. Mohla by si byť trochu uznanlivejšia. Dalo mi dosť roboty, aby ju neodviezli na pozorovanie na psychiatriu. Lebo Ofinka je úplne zdravá. Len je precitlivelá. Ale to predsa nie je choroba. To je cnosť. Idem odtiahnuť to auto, aby sa premávka uvoľnila. Keby vstala, uvar jej, prosím ťa, mäťový čaj so štipkou harmančeku a s trstinovým cukrom a daj jej jednu müsli tyčinku, to ju upokojí. A choď sa na ňu o chvíľu, prosím ťa, pozrieť. Ďakujem ti.

Hamík odíde.

Trúda: Nemáme my v našej rodine šťastie na životných partnerov, veru nemáme. Keby sa bola vtedy utopila... koho by si Hamík našiel? Možno nejakú normálnejšiu. No, chudák, to je život, s takouto – Ofinou!

Podľa mňa sa nechcela naozaj utopiť, iba hrala divadlo. Ponorila sa do plytkej vody, splývala na hladine v dlhých šatách, občas sa bokom nadýchla, aby vydržala dlhšie, do vlasov si pre efekt zaplietla nejaké vodné riasy... Dokelu. Zabudla som si dať tabletky z morských rias na chudnutie! Ako to potom má účinkovať, keď to neberiem pravidelne! To ten príznak, ten duch, alebo čo to bolo, celkom ma vyhodil z môjho režimu. Zanedbávam sa, na nič iné nemyslím, len na neho, a teraz ešte toto. Ofina si ľahne na cestu medzi autá. Mohli ju aj prejsť. Mohli. Ale neprešli. Prečo by mal pre ňu niekto ísť do basy?

A k tomu všetkému aj ten Klaudo... tlačí na mňa ako blázon, nemá zľutovania. Ale sama som si na vine. Nemala som mu toľko dovoľovať. Klaudo nikdy nemal mieru. Nejakto to s ním musím uhrať. Lenže teraz sa s Hamkom nebude dať rozprávať o kaštieli, keď je tu tá Ofela. Ona je taká éterická. Pred ňou sa majetky ani nedajú spomenúť. Porazí ma.

Som úplne hotová, som na dne, úplne na nervy, nevládzem. Kde mám tie tabletky... Mala by som sa stratiť niekam do kúpeľov, alebo čo. Lenže ten Klaudo je schopný za mojím chrbtom postvárať také veci...

Mala by som sa ísť pozrieť, čo tam tá Ofina robí, aby ju porantalo. Ten môj syn je z nej celkom pobláznený. No, fakt je, že žiadna iná sa pre neho nenamočila do špinavej vody. Zapôsobilo to na neho. Vôbec sa z toho nevie spamätať. Už roky. Asi sa z toho ani nespamätá. Jediný syn, a takto osprostie, a čo ja môžem robiť? Nič. Nemohla si nejaká iná ľahnúť do tej kaluže? Lenže normálna žena, keď zbadá môjho Hamíka a pred ním kaluž, tak sa otočí a odíde, nebude si topánky ničiť. Hamík... pravdupovediac, neviem o tom, že by očaril niekoho iného ako tú chuderu. Keby sa vtedy nebola celá omotala do tých rias... hm, keby sa nebola švacla do tej vody, Hamík by si ju ani nevšimol. Ale takto - dostal šok, pochopiteľne. Bol presvedčený, že sa kvôli nemu chcela utopiť. Vytiahli ju na breh, ležala tam ako vodník, Hamík pribehol, najprv si myslel, že je mŕtva. A potom z vďaky, že nebola mŕtva, z vďaky, že sa prebrala, si ju vzal za ženu. A vraj ja že som labilná. Kto to povedal? Klaudo, alebo ten duch? Ten duch nie, ten nehovoril nič. Alebo hovoril? Nehovoril. Len mlčal. Zato Klaudo mlel v jednom kuse. A kde je teraz?

No, pekne som ho, Hamíka môjho, vychovala, ako sa patrí, k zodpovednosti, slušný chlapec, len čo je pravda, aj citovo vydierať sa dá, no, kto ho to naučil? No kto? Ja, sprostáňa sprostá, akurát, že keď s tým začnem teraz, už to na neho neplatí. Ja už citovým vydieraním nedosiahnem u neho vôbec nič. Ale zato Ofinka, tá dosiahne všetko, pekne som ho vychovala. A ani sa mi nepod'akovala. Keď ju vidím, najradšej by som ju nafackala, aby sa prebudila k životu.

„Myslela som si, že ma už nechceš,“ povedala Ofina, keď sa nad ňou skláňal a odhrňal jej riasy z čela... a svadba bola o dva týždne. Možno má Klaudo pravdu. Možno by som mu mala rázne povedať... Možno aj vtedy som mu mala rázne povedať... Klaudo má pravdu. Ako vždy. A kde je vlastne? Prečo odišiel? A prečo dnes ešte neprišiel? A ten duch? Príde aj dnes?

Hamík (*rázne vojde*): Ako sa má Ofinka?

Trúda: Neviem, snád' si pospala...

Hamík: Mama! Ty si ju nešla skontrolovať? Čo nevieš, aká je riziková?

Trúda: Nechcela som ju rušiť.

Hamík odbehne preč, chvíľa ticha, potom výkrik.

Hamík: Ofélia, už zase?!

Trúda: Čo sa stalo?

Hamík: Mama, ako si ju mohla nechať bez dozoru! Máš ju na svedomí.

Trúda: Ty daj môjmu svedomiu pokoj. Čo také sa stalo?

Hamík: Chcela sa utopiť.

Trúda: V umývadle?

Hamík: Vo vani. Takmer sa jej to podarilo. Ach, mama, na teba sa nedá spoľahnúť.

Odíde.

Trúda: Mala by som sa aj ja začať topiť, aby si ma všimol. Len Ofinka a Ofinka. Alebo žeby som sa napchala liekmi? Ale fuj, bola by som ochrápaná ešte týždeň.

Do obývačky vchádza Hamo, podopiera bezvládnou Ofinku, ktorá je celá mokrá, má sklonenú hlavu, dlhé mokré vlasy jej visia do čela, plecia má ohnuté.

Trúda: Kam ju to vlečieš! Zbláznili ste sa? Zničíte mi parkety!

Hamík: Tu ide o život.

Trúda: Topte sa u vás doma, a tam si choďte mokří po parketách! No čo to má byť? A ešte ju posad' na gauč. Hamo, okamžite sa s ňou vráť do kúpeľne a osuš ju!

Hamík: Mama, ty nemáš kúska citu!

Trúda: Veď mi to tu všetko zničíte. Kde ja, penzistka, vezmem peniaze na nový nábytok?

Hamík: Nechcela si sa náhodou presťahovať ku Klaudovi?

Trúda: Hamík, ako môžeš byť na mňa taký surový. To ty nemáš kúska citu ku mne.

Ofinka si sadne na gauč. Steká z nej voda. Hamík si sadne k nej a hladká ju.

Hamík: Mama, dones osušku, suché šaty a čaj, nevidíš, čo sa deje?

Trúda: Choďte domov. Okamžite obidvaja choďte domov!

Hamík: Si zlá, sebecká...

Ofinka: Nechaj, Hamík, idem sa osušiť.

Mimoriadne čulo sa zdvihne, odkráča preč.

Hamík *(po krátkej pauze)*: Prepáč, mama, nechcel som k tebe byť krutý. Ale mohla si sa na ňu aspoň pozrieť a poľutovať ju. Potrebovala to.

Trúda sa na neho uprene díva, potom vyťiahne fén a začne sušiť mokrý gauč.

4. výstup

Trúda *(sedí oblečená vo vani bez vody)*: Panebože, ten duch, ten duch. Ako sa len podobá na môjho muža... Bol to duch môjho muža? Alebo nebol? Odkiaľ sa mi to prišiel zjaviť? Kde je teraz? Je tam v obývačke? Alebo je tu so mnou - neviditeľný? Pomóc!! Neviditeľný?

A niekedy aj viditeľný? Nie, nie je tu. Musím sa upokojiť, musím myslieť na niečo iné.

Vojak z povolania... Koľko som sa ja len nažehlila tých uniforiem. Hentaká hviezdička, taká frčka, vôbec som sa v tom nevyznala. A koľkokrát sme sa s'ahovali! Ako cirkusanti. Akurát že tí kočovali rýchlejšie. Rýchlejšie to otáčali, ale aj my sme to pekne rýchlo otáčali. Jeden rok tam a ďalšie Vianoce už hentam a potom o rok v lete zasa inam. Nakoniec si Hamík našiel kamaráta v cirkuse. Koľkokrát sa to na jar a na jeseň stretli v tej istej škole? A potom pravidelne na doučovaní z matiky. Môjtybože. Ako sa to len volal ten chlapec? Lertík? Učil Hamíka hádzať nože tak, aby netrafil do ľudského tela. Nacvičovali si to na Ofinke. Držala ako sprostá, už vtedy musela byť do Hamíka po uši zaľúbená.

16 STRANA VYŇATÁ!

Už si ani nepamätám všetky tie zapadákovy, kde sme bývali. A vždy to upratovanie na začiatku a balenie na konci... Keby sme vtedy vedeli, že môj muž Hamo raz zdedí kaštieľ... Ale kto to mohol tušiť? A čo by nám to bolo vtedy pomohlo? Kto by už chcel bývať v kaštieli? Keď sa to Hamo dozvedel, išiel sa zblázniť od radosti, ale keď som sa ho opýtala, „ty, počuj, a čo chceš s tým kaštieľom robiť?“ Tak sa len tajomne usmial a neodpovedal.

A koľko starostí bolo s vybavovačkami. Na to som mu bola dobrá. Odstáť frontu na katastri, zaniest' niekomu úplatok, lebo od ženy sa berie tak nejako inak... hento, tamto...

Prečo som sa za neho vlastne vydala? Vojak z povolania. Askét. To sa mi na ňom páčilo. Čestný muž. Zavrhol konzum a hromadenie majetku. Vtedy ešte hovoril, že len buržuji môžu mať kaštiele. A zrazu aj on vlastnil kaštieľ. To už starý režim padol a prišiel nový režim. A Hamo už bol na dôchodku. Spočiatku chcel kaštieľ odovzdať štátu. Ale potom sa v ňom ozval nejaký pud... majetnícky pud. Už sa videl, ako na staré kolená zväža z celého sveta zbrane, od praku a kyjaku až po tie najnovšie moderné – čo to dnes je, lejzrové, atómové... nevyznám sa v tom: Múzeum historických a súčasných zbraní. Tak si to vysníval a na tie sprostosti naviedol aj Hamka. Obaja chodili ako oblúznení.

Klaudo začal žiarliť. Mal s kaštieľom iné plány, no nikto ho nepočúval. Keby ešte žila ich matka, možno by dedila aj ona a po nej potom zasa aj Klaudo. Ale takto... Klaudo si mohol tak akurát utrieť ten svoj prasačí rypák. A mne to bolo všetko jedno, múzeum alebo čokoľvek iné... Čo mňa do toho. Čo ja už z toho budem mať? Nič alebo problémy. Alebo jedno aj druhé.

A potom Hamo narýchlo umrel. Ani tie svoje plány nestihol nikomu povedať, len mne a Hamíkovi. Najmä Hamíkovi. Pravdaže, Klaudo ich poznal odo mňa.

Klaudo a Hamo. Obaja spolu boli plus, mínus dokonalý muž. Ale každý zvlášť... Vydržať s nimi s každým zvlášť je ťažké. S Hamom bola bez Klauda nuda a s Klaudom bez Hama, hm... ale aj tak lepšie než nič.

Infarkt... Hamo nikdy nemal problémy so srdcom. Ale takých ľudí je vraj veľa. Nebol to zlý chlap. Nič mi pri ňom nechýbalo. Aj sa mi za ním niekedy zacnie, ale zase nie tak, aby musel chodiť z druhého sveta... to nie...

Musím sa nejako vzchopiť a niektorý deň upratať skriňu s jeho uniformami. Možno to pomôže. Aspoň ich vyvetrám. A potom ich nejako uložím s naftalínom do igelitových vriec. Keby som ich mohla niekomu darovať. S tým sa človek ani bezdomovcom nezavďačí. Bezdomovec v uniforme... Iba ak by ich Hamík dal do toho múzea, až teda nejaké raz bude

v tom kaštieli. Len kedy sa k tomu dostane. Pri tej svojej Ofélii, ktorá sa stále topí, no neviem, či z toho niečo bude.

Čo som komu urobila? Klaudo chce erotický salón, Hamo múzeum zbraní... A ja? Ja chcem mať pokoj. Nech mi všetci dajú pokoj. Aj s múzeami, aj so salónmi, aj s Oféliou.

Vstane z vane, díva sa do zrkadla.

No a čo keby tam bol aj erotický salón aj múzeum zbraní? Veď zbrane majú zväčša falický tvar, možno by sa to nejako dalo skombinovať... Zákazník si pozrie zbrane, a pritom už myslí na masáž. To ho poriadne rozrajuje, a lepšie si to vychutná a aj lepšie zaplatí. Klaudo tomu bude rozumieť. Len Hamík, ten je taký nejaký bez fantázie, po otcovi. Možno sa dá presvedčiť. Musím sa o tom s nimi pohovárať... Mohla by som im obom pomáhať. Mohla by som tam robiť účtovníčku, vrátničku, všetko. Moji dvaja chlapi. A aj ten tretí by tam bol s nami - jeho duch by sa možno konečne upokojil, tfuj, nespomínaj zlú hodinu Trúda...

Sadne si na okraj vane.

Mala by som sa pozrieť, či tam tie uniformy sú... Určite páchnu naftalínom. Možno ich rozožrali mole. No, času dost. Keď umrel, bol už, chudák, pár rokov na dôchodku. Ale aj tak ich občas prevetral, prekefoval, niektorú si aj obliekol, a potom zasa držal odtučňovaciu kúru...

Ako sa len na mňa díval ten jeho duch. Uprene sa díval. Ani trochu vyčítavo. To nie. Ani zlostne. Čakala by som vyčítavý pohľad, alebo zlostný. Ale on nie. Zaživa sa na mňa nikdy takto nedíval. Bol to taký pohľad - ako keby ma aj ľutoval, aj chápal, ako keby mi aj odpustil... ešte teraz mám z toho husiu kožu.

Zaživa bol vždy panovačný. Kým žil, vždy mu o niečo išlo. Niečo chcel dosiahnuť, niečo, stále niečo... A teraz ten jeho príznak je akýsi taký zmierený. Ako keby pochopil zmysel života a smrti... Bohvie, či by ma prišiel strašiť aj do Klaudovho domu. Trúfol by si? Zastavilo by ho niečo?

Nevydržím to tu. Budem sa musieť presťahovať. Hamík mi to bude zazlievať, bude mi vyčítať, že špiním oteckovu pamiatku, ale ja tu viac už nevydržím. Tu sa nedá žiť. Idem sa vycikať, a v chodbe predou mnou príznak. Idem sa napiť vody, a v kuchyni predou mnou

prízrak. Nabudúce ma trafi šľak. Možno o to mu ide, aby ma trafil šľak a aby som tam prišla za ním. A čo tam budem robiť? S ním? A on so mnou? Fuj, to by bolo strašné. Keby som umrela, tak mu tam ani nebudem mať s kým byť neverná. Brr. Dúfala som, že ten prelud zmizne, určite je to len prelud. No bol tu aj včera, aj predvčerom... a zatiaľ nezmizol. Myslím si, osloví ma, alebo nie. Čaká, kým sa mu ja prihovorím? Ale ako sa mu mám prihovoriť? Nemám s takýmito kontaktmi skúsenosť. Ako sa oslovuje duch? Mám pozdraviť, počkať, opýtať sa na niečo? Mohla by som sa ho spýtať: „Čo chceš?“ ale bojím sa. Možno mám vidiny. Klaudo ho nevidel. A Hamík? Videl by ho, keby bol tu? Ale ten nevidí nič, len Ofinku. Svoju Ofinku. Nevidí si ďalej od ofinky, ha, ha, ha. No, vtipné. Len to nemám komu povedať. Takto večer a v noci sa bojím urobiť aj tých pár krokov k vypínaču. Mala som si nechať zasvietené.

Keby tak prišiel Klaudo. Nech je, aký chce otravný, vždy lepšie než nič. Ale čo by na to povedali ľudia - že sem chodí každý večer? Som ešte len čerstvá vdova. Aká čerstvá? Dost čerstvá? Ľudia sú všade. Tu v paneláku, aj v susedstve Klaudovej vily. Sliedia a komentujú. Prečo hento a prečo tamto. Preto som sa ani neodhodlala presťahovať sa ku Klaudovi. Ale ten duch ma k tomu asi donúti.

Ale zasa bývať u Klauda a byť vo všetkom závislá od neho. No neviem. Veď on ani nechodí nikam z domu. Čo tam s ním budem celé dni robiť?

Stmievačka. Trúda zaspí vo vani. Duch sa prechádza po byte, nakláňa sa nad ňou, skúma, či spí, skúša jej pustiť vodu na hlavu, naznačuje, ako by bolo možné utopiť ju vo vani, no rozmyslí si to. Otvorí skriňu, povytáhuje staré uniformy, vyskúša si kabát alebo sako od jednej, potom od druhej, všetky sú mu malé. Nechá všetko rozľahané, pozrie sa do chladničky, nostalgicky vytiahne nedopitú fľašu piva, chladničku zavrie, pivo postaví na stôl, chvíľu sa s úľubou díva na fľašu. Potom sa rozplynie, čiže nejako odíde.

5. výstup

Ďalší deň ráno. Zvoní telefón.

Trúda (*vo vani, hmatká vedľa seba*): Kde je? Kde je ten budík? Koľko je hodín? Kde som to? Pomóc! *Zbadá telefón na okraji vane.* Haló? Klaudo? Čo? Kto? Fuj, prepáč, Božka. Kde si? Teda, kde som? Čo? Ale, nič. Bolí ma krčná chrbtica, asi som ležala nakrivo... Och, čo si chcela, moja? Neviem, neviem, či sa dnes niekam dostanem, och, to je bolesť. Masáž. Áno, áno, sauna a masáž. Ty máš vždy skvelé nápady. Mohli by sme sa stretnúť. Potrebovala by som vidieť normálneho človeka. Ten môj syn, no vieš čo... Gratulujem ti, že si nevezal tvoju dcéru. Som odpísaná, som na dne. Tá osoba sa stále topí. Nie v peniazoch. Vieš čo, ani ti to neviem vysvetliť. Nemusíš mi rozumieť, ani ja tomu nerozumiem. Už je deň? Je svetlo? Tak vyleziem, niečo so sebou urobím. Ozvem sa ti, ale neviaž sa na mňa, lebo ja som úplne odpísaná. Nechcem ti kaziť deň. Nedel'a? No vidíš. Uvidíme. Uvidíme, či sa uvidíme. Pá, moja. Pá.

Zloží slúchadlo a rozplače sa.

Čo som komu urobila? Vo vlastnom byte spať vo vani. Ešte aj pred kamarátkou vyzerám ako taká posledná sprostá...

Trúda vylezie z vane. Prejde sa po byte, nadvihne jednu uniformu, potom ďalšiu, premýšľa, potom sa pozrie na fľašu piva na kuchynskom stole, skontroluje, koľko v nej zostalo, premýšľa.

Trúda: Všade je prach. No a čo. Je to môj prach. Asi som sa včera rozhodla upratať tie uniformy a potom som to už nedorobila. Ale nepamätám sa. Po jednom pive taký výpadok pamäť? Alebo tu bol Klaudo? Nie, to bolo predvčerom. Je to jedno. Čo s tými uniformami? Nahádzem ich do kontajnera? Bezd'áci to budú vyťahovať, celé sídlisko bude vedieť, že je to po mojom mužovi... ani vyhodiť to nemôžem.

Logne si z piva. Fuj, vyprchané. Br. *Vyleje ho do drezu.*

Zas tu bol včera ten... duch alebo prízrak? Preto som spala vo vani. Nemôžem zostať v tomto byte, nemôžem. Ale kam pôjdem? Ku Klaudovi? Do vily?

Zvuk zvončeka.

Trúda (*otvára dvere, vo dverách stojí Hamík*): Ále, a ty čo tu?

Hamík: Ahoj, mami.

Trúda: Ahoj.

Hamík: Ako sa máš? *Pauza.* Hneváš sa?

Trúda: Prečo?

Hamík: Tak. Nevieť. Prišiel som sa ťa spýtať, či by si neprišla k nám dnes na obed.

Trúda (zlomyselne): Ofinka varí? *Pauza.* Pod' ďalej, nestoj vo dverách. *Hamo vchádza dnu.*

Pauza

Trúda: Mám k vám prísť a navariť, alebo vás mám pozvať na obed sem k sebe? *Pauza.*

Hamík (rozpačito): To je jedno.

Trúda (zlomyselne): Tak platí to pozvanie? Mám k vám prísť na nedeľný obed, alebo je to zasa len taká finta, aby som sa nad tebou zmilovala a pozvala vás ja k sebe? Vymačkni sa!

Hamík: Nevieť, je to jedno.

Trúda: Prečo nejdete do reštaurácie? *Pauza.* Vidiš, mám tu hrozný neporiadok. Bolí ma krčná chrbtica, bolí ma celý chrbát, zle som spala. Som unavená, stará, chorá žena. *Pauza.* Potrebujem sa s tebou rozprávať. O kaštieli, o Klaudovi, o otcových uniformách. Prečo všetko nechávaš len na mňa?

Hamík: Tak ja sa zajtra po robote zastavím.

Trúda: Aké zajtra. Teraz si sadni, preberieme to. Keby si mi uvaril kávu, lepšie by sa mi rozmýšľalo.

Hamík: Ale potom nestihneš navariť ten obed.

Trúda: Tak nech varí Ofela. Počuj. Nejde to takto ďalej.

Hamík: Mami, ja sa ponáhl'am, nechcem ju tam nechať dlho samú. Veď vieš. Mohli by sme to prebrať pri tom obede. Pôjdem.

Vstane a ide k dverám. Trúda sa nezmôže na slovo.

Trúda (sama v byte): Doriti! A teraz budem do večera rozmýšľat', či sa urazil alebo nie a či mu tá jeho utopenkyňa navarí, alebo ju on vezme na hamburger. Doriti! *Vyskočí, vybehne za Hamíkom a zakričí akoby na schodisko.* Príďte o pol druhej. Skôr nestihnem navariť. *Sadne si*

na gauč, schytí nejaký vankúš a tlčie do neho a pri tom nadáva. Keď sa upokojí, vezme telefón, vytočí číslo.

Dobrý deň, prosím vás, môžem si objednať... áno, počkám. Áno, donáška do bytu. Na toto číslo, áno, ulica Na križných cestách osem. Takže, budú to tri rezne s ryžou, alebo radšej štyri, syn zje dva... prepáčte. K tomu uhorkový šalát. Polievka slepačia s rezancami, tri porcie. Potom pivo, minerálka...ďalej, áno, počkám... takže ďalej tri kúsky sacher torty. Áno. Zaplatím v hotovosti. Koľko vám to potrvá? Dobre, to je v poriadku... Ďakujem... *Zloží telefón. Pauza.*

Ja ti dám, ja sa tu budem naháňať, to určite. Zohrejem, čo donesú, naservírujem, a hotovo. Akurát že ma to bude stáť peniaze. Ale nech. Ona nemôže objednať jedlo domov, to nie. Aby sa nepovedalo, že je zlá gazdiná. Radšej nech to urobím ja. Neprezradím im, že som to objednala a neuvarila. Od pol druhej, no dajme tomu... tak to by som sa s Božkou mohla dohodnúť na... Poviem im, že mám ešte program, aspoň vypadnú. Skúsím sa s Hamom rozprávať, ak to nepôjde, dôrazne ho požiadam, aby prišiel zajtra po práci... Alebo sa na to vykašlem, ešte nejaký čas to vydrží. Ani Klaudo nemusí na mňa tlačiť... A neviem. *Vyťukáva číslo na telefóne.*

Božka? Platí tá sauna ešte? O piatej? Dobre. Budem tam. Syn príde na obed, ale to stíham. Prídem. Teším sa.

Zvuk ukončeného hovoru. Trúda znovu zdvihne slúchadlo. Nevyťuká žiadne číslo, začne hovoriť:

Ty počuj, Božka, a čo si ty myslíš o duchoch? No, predstav si, zasa. Áno. Hrozné. Už som z toho na nervy. Zrkadlo? V kúpeľni. Ale tam nebol. Našťastie. By som sa potentočkovala od strachu. No, tak som z toho celá dolámaná. Bojím sa spať vo vlastnej posteli. Teda v manželskej posteli. Ved' vieš. Čo ak duch vie všetko? Všetko, čo som za života stvárila? Môže to vedieť? Ja neviem, či to môže vedieť. Odkiaľ by to vedel. Ale možno sa mu to po smrti nejako vyjaví, alebo čo. Teraz mi je z toho nanič. No ja viem, viem. Aj ja si hovorím – mŕtvi s mŕtvymi a živí so živými. Ale figu mi to pomôže, keď sa mi tu zjaví, prechádza sa po byte, díva sa na mňa. Nie, nič nehovorí, predstav si. Našťastie. Už by ma možno vystrelo. No,

tak som spala vo vani. Preto som bola taká oné... ani som nevedela, kde som, čo som... viem, že to chápeš. Prosím ťa, len to nikomu nehovor. No, na uterákoch. Vodu som nechala odkvapkávať do kýblika, potom som to vyliala a zasa... no ale vieš, takto tu nemôžem existovať. Musím s tým niečo robiť. Ešte že tebe sa môžem posťažovať. Ten starý mi nedá pokoj. Neviem, či to on povyvlačal tie uniformy zo skrine, lebo ja si nepamätám, že by som to robila. Vôbec sa mi do toho nechce. Bridí sa mi to. Ach, ďakujem ti, vždy si bola kamoška. Ale neviem, neviem, dokedy to takto vydržím. Len som dúfala, že mi nerupne žiarovka v kúpeľni. Bola by som umrela na infarkt. Aj tak si myslím, že len o to mu ide. A o čo iné? A Klaudo? Ten starý kozel. Vieš čo, ani mi ho nespomínaj. Ale zasa, čo by som si bez neho počala. Musím to už celé nejako ukončiť. Aj s tým dedičstvom, aj s tým všetkým. Ach, no, takže tak. A ty? Čo nové? Hm. Hamíkovci? Nie, ešte nečakajú. Chudák Hamík, už by mal rád nejaké deti, ale neviem. Tá jeho... no veď vieš... chudera je to. Stále sa topí. Vidí kaluž a hup do nej. A už zamdlieva. A už nedýcha. A už volajú záchranku. Prišerné. Neviem, ako to s ňou môže vydržať. Ja by som to nevydržala. Načo si ju bral? Chcela sa utopiť, tak si ju vzal. Morská panna. Už len chvost jej chýba a hodiť ju do vody. Je nemá, verná, sprostá, no skrátka, ideál. Hrozné. Môj syn si vybral takúto ženu. Chápeš? Ako keby som mu ja ani nebola vzorom. Nerozumiem tomu. Ale čo si počneš, jemu to vyhovuje. Takéhoto syna som ja vychovala. No vieš čo, škoda reči... Niekedy tej Ofine závidím, že si našla taký grif, vieš, figeľ, že si ponorí hlavu do vody, a už ju všetci zachraňujú. A ja? Čo mám robiť ja? Mám si strčiť hlavu do hrnca? *Rozosmeje sa.* No, to by bolo, čo? Aj tak ma každý ošklbe ako sliepku... Ale asi som sprostá, keď to takto je. Asi mi to robí dobre. Nechám sa ošklbať. Vždy sa nechám ošklbať. Tak dobre, moja... tak pa... áno, o piatej, teším sa na tú saunu. *Zloží slúchadlo.*

Ale som si pokecala. Akurát, že takto to Božka nikomu nevyzvoní. Dúfam, že to nikto neodpočúval. *Fúkne do slúchadla, priloží si ho k uchu.* Nič, hluché. Môžeš sa k nemu aj modliť, nevyslyší ťa. No, utriem prach, nachystám ten obed. Najeme sa, vypravdám ich, vyhovorím sa na Božku, a hotovo. A čo večer? Zasa mi zostane len vaňa? Bože...

6. výstup

Rovnaká miestnosť, prestretý stôl, okolo stola sedia Trúda, Hamík, Ofinka. V úzadí celý výjav pozoruje muž v uniforme – duch starého Hama.

Trúda: Kto si pridá?

Hamík: Ja si pridám. Je to výborné. Ako si to stihla? Výborne si navarila, mami. Celkom ako keď som chodieval z internátu domov. Aké mi to tu vtedy bolo všetko vzácne.

Trúda stále pozerá na hodinky, chce stihnúť saunu.

Trúda: Dáte si kávu?

Hamík: Ja si dám. Ofi, aj ty si dáš?

Ofinka (*slabučkým hláskom*): Dala by som si.

Trúda pozerá na ňu trochu zhrozene. Možno čaká, že ju pôjde uvariť.

Trúda: Ofi, pôjdeš mi s tou kávou pomôcť?

Hamík: Mami, radšej nie. Ofinka sa ešte nezotavila zo šoku. Aby sa neobarila.

Trúda prevráti oči a ide variť kávu. Kým je preč, Hamík hladká Ofinke ruku. Ofinka sa na neho jemne usmieva.

Trúda donesie kávu. Stále sa pozerá na hodinky.

Hamík: Ako je tu u teba príjemne, mami.

Trúda: Ešte sa dnes niekam chystáte?

Hamík: Nie, mami, posedíme, porozprávame sa.

Trúda sa nervózne hmýri. Hamík sa rozvalil na posteli.

Trúda: Mám ešte nejaké stretnutie...

Hamík: S Klaudom? Zasa?

Trúda: Nie, s Božkou, dohodli sme sa, že...

Hamík: Ale ešte nás, dúfam, nevyhadzuješ? Už sme si dávno takto neposedeli.

Trúda je nervózna. Nieкто zvoní. Ide otvoriť. Vojde do izby aj s Klaudom.

Klaudo: Á, detičky, Tu ste? Ako dobre.

Trúda: Dáš si kávu?

Klaudo: Dám si pivo. Alebo radšej koňak, ak máš.

Trúda ide k baru, donesie fľašu a pohárik.

Klaudo: Tak ako Ofinka, už si suchá?

Hamík: Klaudo, prestaň, neprovokuj, dobre?

Ofinka sa rozplače.

Ofinka (Trúde): Ty si ma pred ním ohovárala?

Trúda: Na to ja, moja milá, nemám vôbec čas.

Hamík: Vy asi s Klaudom riešite iné veci, čo?

Trúda: No dovoľ, Hamík? Čo si to dovoľuješ?

Hamík: Predo mnou sa nemusíš schovávať. Sme dospelí.

Klaudo: Sme, syn môj, sme. A preto by sme sa tak mali aj správať.

Hamík: Nehovor mi syn môj, nie si môj otec.

Klaudo (nevšíma si jeho poznámku): Počuj, my sme s tvojou matkou rozmýšľali... Čo by si povedal, keby sme...

Trúda: Klaudo, ja neviem, či je na to vhodná chvíľa... Som dohodnutá s Božkou...

Klaudo: Prišiel som nevhod? V poslednom čase ma stále vyháňaš. Myslel som si, že keď sme tu všetci, mohli by sme sa porozprávať o tom kaštieli. Prečo to stále odkladať?

Hamík: A čo je s kaštieľom?

Klaudo: Vraj máš už s ním nejaké plány.

Hamík: No mám. Až sa uzavrie dedičské konanie, tak... ešte neviem. Je okolo toho kopolu vybavovačiek. Otec tam chcel mať to múzeum. Bolo by dobré...

Klaudo: Ale múzeum nevynáša. Čo keby tam bol radšej...

Zazvoní telefón.

Trúda (zdvihne telefón): Áno, Božka. Chcela by som. Ešte sú tu. No, počkáš na mňa? Tak dobre, stretneme sa v saune. Dobre, moja. Prídem tam. No, snád' áno...

Nervózne príde k spoločnosti.

Viete čo, ja idem. Dohodla som sa s Božkou, tak ju tam nenechám čakať. Všetko tu máte - kávu, pivo, víno, koňak, aj zákusky tam ešte sú, riady umyjem, keď prídem, ibaže by Ofinka...

vlastne, aby sa pritom neutopila, Hamík, mohol, by si umyť riady, a Ofinka by ich mohla utrieť...

Nikto ju nepočúva. Klaudo aj Hamík súčasne rozprávajú, nepočúvajú sa, začnú sa prekrikovať, obaja vstanú, gestikulujú a prekrikujú sa. Nerozumieť celkom, o čom hovoria. Sú v pozícii, ako keby sa išli biť, Ofinka sedí, drží si tvár v dlaniach a vzlyká.

Hamík: Myslím, že môjho otca niekto otrávil. Niečo mi tu smrdí.

Klaudo: Lebo si sa vyzul a potia sa ti nohy. Obuj si papuče. Kto to má dýchať?

Trúda zhladáva veci do sauny, chystá sa na odchod.

Trúda: Nehádajte sa. Pamiatku môjho muža treba zachovať. Nebudeme sa tu handrkovať. Rozmýšľala som, ako by sa tie vaše plány dali spojiť...

Hamík: Mama, ale čo má Klaudo s kaštieľom?

Klaudo: Až sa s tvojou matkou vezmeme, budem mať na kaštieli aj ja svoj podiel.

Hamík: Mama, to je nechutné. Ako môžeš takto pošpiniť pamiatku otca...

Trúda: Hamík, neviem, ako to chceš sám zvládnuť. Bude ti v tom múzeu pomáhať Ofinka? Ale toto nemusíme teraz riešiť.

Klaudo: A kedy, keď nie teraz? Kedy?

Trúda: Ja idem do sauny. Tak neviem kedy, ale teraz nie.

Klaudo: Trúda, ty si ako pojašená. Sauna nepočká? Teraz tu sedíme, môžeme si všetko povedať a ty ideš do sauny. Čo ti je?

Trúda (skôr sama sebe): Potrebujem si oddýchnuť. Stále do mňa všetci hučíte... Čo ma do vášho kaštieľa? Čo ma po vás? Čo ja mám z vašich plánov? Keď som tu v noci sama a straší ma ten duch, tak čo ja mám vtedy z vašich plánov? Kašlem na váš kaštieľ.

Duch medzitým pristúpi k nej, ako keby ju chcel objasniť alebo pohľadiť alebo nejako utíšiť, Trúda dostane hysterický záchvat.

Dajte mi všetci pokoj!

Hamík: Mama, ale čo by ti na to povedal otec? Akože kašleš na kaštieľ? Vieš, ako mu na tom kaštieli záležalo. Vieš, ako sa tešil na to múzeum zbrani. A ja, ako jeho syn, ako jeho právoplatný dedič...

Trúda: Čo sa tu rozdrapuješ? Aký právoplatný dedič? A ja nie som právoplatná? Čo sa tu nadrapuješ? Nevieš si urobiť poriadok vo svojom vlastnom živote. Daj mi pokoj! Len kaštieľ a kaštieľ.

Klaudo: Možno by aj Hamo zmenil plán, keby vedel, čo zamýšľame. Možno by sa mu to páčilo.

Trúda: Ja nič nezamýšľam, ja chcem ísť do sauny.

Ofinka: Tak choď, mami, veď ťa tu nikto nedrží.

Trúda: No, akurát, ja odídem a oni sa tu pozabíjajú.

Ofinka: Neboj sa, dám na nich pozor.

Trúda prevráti oči a ďalej zhladáva uterák, šľapky a podobne. Duch starého Hama celý výjav pozorne sleduje.

26 STRANA VYŇATÁ!

Trúda: Nemusíš tam chodiť. Ja im pomôžem. Spravovať múzeum aj salón, či čo to tam bude... a keď budeš chcieť, urobíme ti tam jazierko s leknami...

Hamík: Mama! Ako môžeš! Si zlá!

Trúda: Ja som to nemyslela zle. Ale ak ste už obaja takí precitliveli... no tak ja mlčím.

A idem do sauny.

Ofinka vybehne s plačom von.

Hamík: Chceš, aby sa tam utopila? Ako môžeš takto neprístojne žartovať o jazierkach s leknami...

Trúda: Ja som si myslela, že sa topí rada, ale keď ti prekážam, keď už nesmiem nič povedať, tak dobre... no dobre, jazierko tam nebude.

Klaudo: Trúdička, ty si správna žena. Ja si ťa hneď vezmem za ruku, teda, za ženu, oné, požiadam ťa o ženu, vlastne čo keby som ťa hneď teraz požiadal o ruku?

Trúda: Klaudo, ja teraz nemám čas, ja naozaj chcem ísť do tej sauny. Vieš, ako dlho som tam už nebola. A vieš, ako veľmi to potrebujem. Sám si hovoril, že starnem.

Klaudo: To že som ti povedal?

Hamík: My už pôjdeme. Idem za Ofinkou. Dúfam, že nie je v kúpeľni.

Trúda: V predizbe je nádržka s vodou a mušľami, daj pozor, aby sa tam...

Klaudo: A ako to bude s tým kaštieľom?

Hamík: Ešte uvidíme. Poradíme sa. Ale mama má fakt dobré nápady.

Trúda: Och, naozaj? Nezdržíte sa už?

Hamík: Nie, už pôjdeme...

Trúda: Tak dobre, počkaj, ešte vám zabalím tú sacher tortu... Klaudo, ty ma tu môžeš počkať, ak chceš...

Klaudo: Zájdem na pivo s chlapmi... ozvem sa.

Zatmievačka.

7. výstup

Telefón.

Trúda: Áno, Božka, ty si zlato, že voláš. Áno, už som doma, som v poriadku. Veľmi dobre mi padlo, že sme sa stretli, poklábosili. Ešte raz ďakujem. Aj tá sauna mi dobre urobila, aj tá masáž. Dúfam, že zaspím. Dám si aj tabletku. A nechám si svietiť, Tak, áno. Určite. Tak idem spať. Aj tebe, moja, aj tebe. Dobre. Pa. Tak zasa možno o týždeň. Ahoj... ahoj...

Telefón

Trúda: Áno, Klaudo? Neprídeš? No... ja by som mohla... nebudeš doma? Aha. Hneváš sa? Dobre, tak zajtra. Dobre. Ďakujem, pokúsim sa, mám tu niečo na spanie. Ahoj. Aj ty sa dobre vyspi. Nie, nič si z toho nerob, vieš, aký je prchký. Ale prosím ťa, nerieš to. Syn, nesyn, nejako sa dohodneme. Nečuduj sa mu, tá jeho žena... videl si to. Chcem mu byť oporou. No tak dobre. Zajtra. Ahoj... ahoj...

Telefón

Trúda: Áno? Ahoj, Hamík. Ahoj, môj. Tak ako ste sa dostali domov? Dobre, môj. Áno, bola som v tej saune, tak som nemohla zdvihnúť. Ďakujem, to som rada, že vám chutilo. Aj nabudúce *Urobí ksicht*. Opatruj Ofinku, aj seba. A čo, o detičkách nerozm... no dobre, nebudem. Poznáš ma. Tak sa ozvi. Niečo s tými uniformami, áno, mal by si niečo vymyslieť. Aj s tou urnou. Áno, nenechávaj všetko na mňa. Vieš, už je toho na mňa veľa. Dobre, môj zlatý. No vidíš, tak si nad tým rozmýšľal – nad tým Klaudovým plánom? Áno. Nie je to zlé. Vieš, ja si myslím, že by ste to mohli skombinovať... aj to, aj to... no jasné. Porozmýšľaj. Ty si môj zlatý chlapec. No, to nerieš. Jasné, že si otcov syn, jasné môj. Netráp sa tým. Tak pá. Dobrú... a prídeš... Aha, zajtra nie. Opatrujte sa. Áno, tak sa snažte, nech je ten svet lepší, až ho vezmete do rúk vy, mladí. *Je dojatá*. Dobre som ťa vychovala. No, viem, máš ideály, aj otec mal ideály. Som na teba hrdá. Pozdrav Ofinku. Ste takí zlatučkí spolu. Nech si dáva pozor pri šoférovaní. Pá, môj, pá. Neďakuj mi. Pre teba urobím všetko na svete. *Dojíma sa vlastnými rečami*. Áno. Pá. Jorik? Jorik umrel? A prečo si mi to nepovedal? Nechcel si ma znechutiť... Veď Jorik... no, mal už svoje roky. Ty počuj, a ako sa volal ten cirkusantský chlapec, pamätáš sa, čo ste chodili spolu na doučovanie matiky? Lertík, Lertko? Tak nejako. Stretol? A čo robí? Aj on podniká? Všetci podnikajú. No dobre. Pá. Ahoj... ahoj...

Položí slúchadlo.

Šťukne vypínačom na televízore. Zvuk nejakého filmu. Trúda sa posadí a pozorne sa díva. V byte je neporiadok, nevybalila ani tašku zo sauny, všetko nechala tak. Sedí pri televízore, začne plakať.

Trúda: Ach, celkom ako ja. Opustená. A ten syn... bože... *Dá si ruku k ústam, pozoruje obrazovku.*

Ach, akí sú zaľúbení, ako ja kedysi. Ten sa podobá na Klauda. A ten... Akí sú krásni. Akí sú zaľúbení. Hej, a ty stará striga, čo s nimi chceš, čo ich nenecháš na pokoji?

Stále sa díva na obrazovku, po pamäti vyberie zo sekretára fľašu načatého vína a čipsy.

Všetko si naservíruje na stolík a pri tom sa stále díva na obrazovku. Mechanicky pojedá čipsy a popíja víno. Znovu sa rozplače. Plače, plače čoraz viac. Prísadne si k nej príznak

v uniforme. Chytí ju za ruku, ona sa nebráni. Uvoľní si jednu ruku a tou druhou striedavo drží pohár alebo hádže čipsy po hrstiach do úst. Plače, je a pije. Nevníma, kto ju drží za ruku. Nevníma nič, len obrazovku.

Trúda: Ach, to bolo krásne. Teraz pôjde ten ďalší seriál. Alebo to bude zajtra? Nie, dnes to pôjde. To som zvedavá, či tá, čo rodila, no, ako sa volá, či to prežila.

Vymani si ruku, bez toho, aby sa pozrela, kto ju to drží, zájde ku kredencu, vezme ešte ďalšie čipsy. Znovu si sadne, napcháva sa, pije. Sama vyhladá ruku prízraku a chytí ho za ňu. Takto po chvíli zaspí.

Spomienka:

Trúda (*sedí sama doma na gauči a usedavo plače*): Hamík môj zlatý, už som ťa načisto stratila. Prišla som o svojho synáčika jediného. Och, ja úbohá! Čo len budem robiť? Ako si sama poradím?

Zvonček pri dverách. Trúda je v šoku. Opatrne ide k dverám, otvára. Vo dverách stojí Hamík.

Hamík: Čau, mama, zabudol som si kľúče. Prečo máš také červené oči? Máš alergiu? Tečie ti z nosa. Máš nádchu? Máš niečo jesť?

Trúda sa tvári, ako keby videla ducha. Hamík vojde do vedľajšej miestnosti, evidentne do kuchyne a prinesie si odtiaľ nejaké jedlo. Sadne si, zapne telku a díva sa s mamou na program. Trúda sa pomaly preberá zo šoku.

Trúda: Kedy zasa prídeš, zlatko moje?

Hamík: Neviem.

Trúda: Prídeš aj s Ofinkou?

Hamík: Možno.

Trúda: Nenavarila ti?

Hamík: Už som jedol.

Trúda: Už ste si začali zariadovať byt? Zašla by som s vami do nejakého obchodu s nábytkom a tak.

Hamík dojedol, poprepína telku a je na odchode.

Hamík: Čo budeš zajtra variť?

Trúda je vykoľajená, nevie, či má ďalej plakať, alebo sa má tešiť. Skôr než stihne odpovedať, Hamík treskne dverami zvonku.

Atmosféra sa zmení, Trúda za zasníva:

Príde Hamík a Ofínka. Pobožkajú sa s Trúdou, sadnú si k nej a jedia s ňou čipsy a pijú víno.

Trúda: Ach, aj Ofínka pije, takže ešte nie je v tom. Či sa ja vôbec dočkám vnúčeniec?

Vstúpi Klaudo, pobožká sa s Hamíkom aj s duchom, pobožká ruku Ofínke. Ponúkne sa, dá si čipsy aj víno.

Trúda: Vitaj, Klaudík. Som tak rada, že sme tu tak pekne spolu. No nie je nám dobre? Som rada, že mám takú veľkú rodinu. Ešte keby tie vnúčatká boli... Mám vás všetkých tak rada. Ach, keby nás tak teraz mohol vidieť nebohý otec.

Duch prikyvkáva, vezme si jeden čips a trošku ho ohryzuje, pritom sa usmieva.

Tak veľmi by sa tešil, že sme tu teraz takto pospolu, všetci. Rodina má držať pospolu. Tak. Dobre mi s ním bolo, dobre mi je aj bez neho, ale s vami všetkými mi je tiež dobre, čo to táram... to sa mi asi sníva. Klaudík, ešte sa ponúkni, neseď tu tak nasucho. Fuj, čo to dávajú v tej televízii? Prečo sa vraždia tí ľudia? Všetko sa dá vyriešiť. Kde je ten ovládač?

Nakloní sa k duchovi.

Bdiem, či spím? Kam si dal ten ovládač?

Koniec sna.

Trúda sa preberie zo snenia, zarazená, s kým sa to rozpráva.

Trúda: Ha! Pomóc! Aha, už som si na teba tuším zvykla. No, tak kam si dal ten ovládač?

Prepni to, prosím ťa. Čo to je v tej telke? Koľko krvi. Bfrr. Načo je to dobré. Daj tam tú telenovelu, vieš, tú... nech si trochu poplačem. Potrebujem si poplakať. Som úplne na nervy. Musím vypustiť nádrž. Vyliat' sa. Keď si predstavím Hamíka a Ofínku a Klauda a teba, tak sa len jedujem. Vlastne, ty ma už nejeduješ. Ty si celkom skrotol. Aký si len milý.

Duch sedí v uniforme na posteli a prikyvuje.

Naozaj nič odo mňa nechceš?

Duch záporne kýva hlavou.

To sa mi už dávno nestalo, aby odo mňa nikto nič nechcel. Ďakujem ti. Pozriem si ten seriál, vyplačem sa. A ty mi dáš pokoj. Áno. Sľubuješ? Nebudeš ma strašiť. Nevadí mi, keď tu len tak sedíš. Aspoň sa necítim taká osamotená.

Na Klauda sa nehnevaj. Veď vieš, čo je zač. Stále niečo vymýšľa. A Hamík? No čo už s ním. Je, aký je. Je to náš syn. Vychovali sme ho spolu. A na Klauda sa vôbec nepodobá. Aj keď... je to jedno. A s tým kaštieľom si nerob starosti. Nejakto to už zvládneme.

Tak, a idem plakať. Prepni to. Inak budem stále naštvaná. A ja vás potrebujem mať rada. No najprv si musím poplakať. To mi pomôže. Prepni to. No tak.

Duch chytí do rúk ovládač, nakloní sa k televízoru, prepne program Zrnenie. Tma. Ticho.

Koniec

© **Jana Juráňová**